

Dátum: 2014.01.15., 14:37

Dokumentum: Figyelem! Bírsággal járhat a téves családkedvezmény-nyilatkozat

Figyelem! Bírsággal járhat a téves családkedvezmény-nyilatkozat

A munkáltatók ezekben a napokban kérik a januári fizetések adóelőlegének megállapításához szüksége – többek között a családi kedvezmény érvényesítésére vonatkozó – nyilatkozatokat. Mire ügyeljen az, aki el akarja kerülni a téves nyilatkozat miatt fizetendő bírságot?

A szja-törvény szerint tetemes bírságra számíthat az a magánszemély, aki jogalap nélkül kérte az adóelőleg megállapításához tett nyilatkozatában – a nyilatkozattételkor fennálló körülmények ellenére – a családi kedvezmény vagy más adókedvezmény érvényesítését. Ha kiderül, hogy a ténylegesen igénybe vehető, illetve az igénybe vett kedvezmény összege között 10 ezer forintot meghaladó különbség mutatkozik, annak a 12 százalékát különbségi bírságként az adóévre vonatkozó bevallásban külön kötelezettséggel kell feltüntetni, és megfizetni.

Ezt a szabályt akkor is alkalmazni kell, ha a nyilatkozat a szabályok téves ismeretén vagy értelmezésén alapult. Ezért a nyilatkozattételhez nagyon fontos az előzetes tájékozódás. Most azért is különösen oda kell figyelni, mert 2014-től a családi járulékkedvezménnyel kibővült jogosultság, az érvényesíthetőség megállapításához már három törvény megfelelő rendelkezéseinek ismerete szükséges. Ezek a következők:

- a 1995. évi CXVII. törvény (Szja tv.)
- 1998. évi LXXXIV. törvény (Cst.)
- 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.)

Szinte bizonyos, hogy az adózók többsége nem böngészi a törvényeket. A NAV honlapjáról letölthető családi kedvezmény nyilatkozat nyomtatvány tájékoztatója azonban részletesen tartalmazza a tudnivalókat. A munkáltatók papír alapon általában ezt kérik be az érintettektől, így a szükséges információk a tájékoztatóból megismerhetők. Senki ne tartsa feleslegesnek az alapos átolvasást, sőt, ha bizonytalan, tegye fel a kérdését az Adózónának. Különösen a következőkre hívjuk fel a figyelmet:

Családi adólap-kedvezményre jogosult:

- az a magánszemély, aki a családok támogatásáról szóló törvény szerint gyermeke tekintettel családi pótlékra jogosult; – a várandós nő és vele közös háztartásban élő házastársa; – a családi pótlékra saját jogán jogosult gyermek (személy); – a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély.

A saját jogon jogosult és a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély esetében a vele közös háztartásban élő hozzátartozói közül egy – a döntésük szerinti – minősül jogosultnak.

Kedvezményezett eltartott (aki után a kedvezmény jár):

- az, aki esetében a családok támogatásáról szóló törvény (Cst.) szerint családi pótlékra való jogosultság áll fenn, – a magzat a várandósság időszakában (fogantatásának 91. napjától megszületéséig), – az, aki a családi pótlékra saját jogon jogosult, – a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély.

Eltartott:

- az előbbieken felsorolt kedvezményezett eltartottak, továbbá
- azok, akik esetében nem áll fenn a családi pótlékra való jogosultság, de a családi pótlék összegének megállapítása szempontjából figyelembe vehetők (vagyis, akik után a kedvezmény nem jár, de akiket a kedvezményezett eltartottak után érvényesíthető mérték meghatározásánál figyelembe kell venni).

Az utóbbiak körébe az a kedvezményezett eltartottnak nem minősülő személy tartozik, aki közoktatási intézmény tanulója

vagy felsőoktatási intézményben első felsőfokú szakképzésben, első alapképzésben, első mesterképzésben vagy első egységes, osztatlan képzésben részt vevő hallgató és rendszeres jövedelemmel nem rendelkezik.

Családi járulék-kedvezményre jogosult:

- a Tbj. szerint biztosítottak minősülő és
- családi adóalap-kedvezményre jogosult magánszemély.

A családi kedvezmény közös igénybevétele és megosztása

A családi kedvezmény ugyanazon kedvezményezett eltartott után egyszeresen vehető igénybe, de azt együttesen, közösen, illetve az adóbevallásban (munkáltatói adómegállapításban) megosztva is lehet érvényesíteni.

Közös igénybevétel:

ha az együttes igénybevétel ugyanazon kedvezményezett eltartott után a családi kedvezményre jogosult személyek között történik. Megosztás: azt jelenti, hogy a jogosult az őt megillető kedvezményt jogosultnak nem minősülő más magánszeméllyel (élettárs) együtt megosztva érvényesíti az adóbevallásban.

Házastársak esetében a közös háztartásban nevelt közös és nem közös gyermekek után járó családi pótlék tekintetében mindkét fél jogosultnak minősül, így a családi kedvezményre való jogosultság, a közös érvényesítés, illetve megosztás is mindkét felet megilleti. Ugyanez a helyzet az élettársak estében is, ha kizárólag közös gyermekeik vannak (a magzat kivételével).

Ugyanakkor az élettársak a nem közös gyermekek tekintetében nem jogosultak családi pótlékra, így a családi kedvezményre és annak közös igénybevételére csak a saját és közös gyermekek után jogosultak. Emiatt esetükben az eltartottak száma, illetve a kedvezmény mértéke is különböző lehet (ők a nem közös gyermek után járó kedvezményt az adóbevallásukban munkáltatói elszámolásukban oszthatják meg).

Fontos előírás: a nyilatkozat az adóéven belül visszavonásig (újabb nyilatkozattételig) érvényes. A nyilatkozat tartalmát érintő bármely változás (például a középsikolai tanulmányait bejező gyermek) esetén a magánszemély köteles haladéktalanul új nyilatkozatot tenni.